

Nolīgums par izglītības, zinātnes un kultūras materiālu ieviešanu

Preambula

Līgumslēdzējas Valstis,

ievērojot to, ka brīva ideju un zināšanu apmaiņa, kā arī, vispārīgā nozīmē, plaša dažādu civilizācijas pašizpaušmes formu izplatīšana ir ārkārtīgi svarīga gan intelektuālai attīstībai, gan starptautiskai sapratnei un līdz ar to — miera uzturēšanai pasaulē;

ievērojot to, ka šādu apmaiņu galvenokārt nodrošina ar grāmatu, izdevumu, kā arī izglītības, zinātnes un kultūras materiālu starpniecību;

ievērojot to, ka Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas Statūti aicina uz valstu sadarbību visās intelektuālās darbības jomās, tostarp uz "apmaiņu ar izdevumiem, mākslinieciski un zinātniski vērtīgiem priekšmetiem un citiem informatīviem materiāliem", un arī nosaka, ka organizācijai jādarbojas, "lai veicinātu tautu savstarpēju izziņu un sapratni ar masu saziņas līdzekļu starpniecību", un ka tādēļ tā "iesaka slēgt tādus starptautiskus nolīgumus, kas atvieglotu ideju brīvu izplatīšanu vārdos un attēlos";

atzīstot, ka šos mērķus efektīvi palīdzētu sasniegt starptautisks nolīgums, kas veicinātu brīvu grāmatu, izdevumu, kā arī izglītības, zinātnes un kultūras materiālu apriti; un

tādā nolūkā ir vienojušās par šādiem noteikumiem:

I pants

1. Līgumslēdzējas Valstis apņemas nepiemērot muitas nodokļus vai citus maksājumus par turpmāk minēto materiālu ieviešanu vai sakarā ar to ieviešanu:

(a) grāmatas, izdevumi un dokumenti, kas uzskaitīti šā nolīguma A pielikumā;

(b) materiāli izglītības, zinātnes un kultūras jomā, kas uzskaitīti šā nolīguma B, C, D un E pielikumā;

ja šie materiāli ir ražoti citā Līgumslēdzējā Valstī, ievērojot minētajos pielikumos paredzētos nosacījumus.

2. Šā panta 1. punkts neliedz Līgumslēdzējām Valstīm piemērot ievestajiem materiāliem:

(a) muitas maksājumus, kas tiek uzlikti ieviešanas brīdī vai pēc tam, un nepārsniedz tos, ko tieši vai netieši piemēro vietējiem ražojumiem;

(b) maksu un maksājumus, kas nav muitas nodokļi un ko uzliek valdības iestādes par ieviešanu vai sakarā ar ieviešanu, un kuru apjoms nepārsniedz aptuvenās sniegto pakalpojumu izmaksas, un kas nav netieša vietējo ražojumu aizsardzība, un nav arī nodokļu uzlikšana ievestajām precēm ieņēmumu gūšanas nolūkā.

II pants

1. Līgumslēdzējas Valstis apņemas nodrošināt nepieciešamās atļaujas un/vai ārzemju valūtu šādu priekšmetu ieviešanai:

(a) grāmatas un izdevumi, ko sūta publiskām bibliotēkām un kolekcijām, kā arī publisko, izglītības, zinātnes vai kultūras iestāžu bibliotēkām un kolekcijām;

(b) oficiāli valdības izdevumi, proti, oficiāli, parlamenta un administratīvi dokumenti, kas publicēti to izcelsmes valstī;

- (c) Apvienoto Nāciju Organizācijas vai tās specializēto aģentūru grāmatas un izdevumi;
- (d) grāmatas un izdevumi, kurus saņēmusi Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācija un kurus bez maksas izplata pati organizācija vai kuri tiek izplatīti tās pārraudzībā;
- (e) izdevumi, kuru mērķis ir veicināt tūrisma attīstību ārpus ieviešanas valsts un kurus nosūta un izplata bez maksas;
- (f) neredzīgajiem domāti priekšmeti:
- (i) grāmatas, izdevumi un visi dokumenti, kas iespiesti neredzīgajiem paredzētā reljefrakstā;
- (ii) citi priekšmeti, kas īpaši paredzēti, lai izkoptu neredzīgo spējas izglītības, zinātnes vai kultūras jomā, un ko tieši ieved iestādes vai organizācijas, kuru pārziņā ir neredzīgo labklājība un kurām importētājvalsts kompetentās iestādes ir atļāvušas šādus priekšmetus ievest bez muitas nodokļiem.

2. Līgumslēdzējas Valstis, kuras piemēro kvantitātes ierobežojumus un valūtas maiņas kontroles pasākumus, apņemas piešķirt, cik vien iespējams, ārzemju valūtu un nepieciešamās atļaujas citu izglītības, zinātnes un kultūras materiālu ieviešanai, jo īpaši attiecībā uz šā nolīguma pielikumos minētajiem materiāliem.

III pants

1. Līgumslēdzējas Valstis apņemas, cik iespējams, atvieglot tādu izglītības, zinātnes un kultūras materiālu ieviešanu, kas paredzēti tikai izstādīšanai izstādēs, kuras ir atļāvušas importētājvalsts kompetentās iestādes, un ko pēc tam paredzēts reeksportēt. Šī atvieglošana nozīmē vajadzīgo atļauju izsniegšanu un atbrīvošanu no muitas nodokļiem un muitas maksājumiem, kā arī no visiem maksājumiem, kas paredzēti par ieviešanu, izņemot maksu un maksājumus, kas aptuveni atbilst sniegto pakalpojumu izmaksām.

2. Nekas šajā pantā neliedz importētājvalsts iestādēm veikt pasākumus, kas varētu būt vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka attiecīgos materiālus pēc izstādes slēgšanas reeksportē.

IV pants

Līgumslēdzējas Valstis apņemas, cik vien iespējams:

- (a) turpināt kopējos centienus visiem līdzekļiem veicināt brīvu izglītības, zinātnes un kultūras materiālu apriti un atcelt vai mazināt jebkurus ierobežojumus šādai brīvai aprītei, kas nav minēti šajā nolīgumā;
- (b) vienkāršot administratīvās procedūras, kas attiecas uz izglītības, zinātnes vai kultūras materiālu ieviešanu;
- (c) veicināt izglītības, zinātnes vai kultūras materiālu ātru un drošu mītošanu.

V pants

Nekas šajā nolīgumā neierobežo Līgumslēdzēju Valstu tiesības veikt pasākumus saskaņā ar saviem tiesību aktiem, lai aizliegtu vai ierobežotu kādu priekšmetu ieviešanu vai apriti pēc ieviešanas, pamatojoties uz apsvērumiem, kas tieši saistīti ar valsts drošību, sabiedrisko kārtību vai morāli.

VI pants

Šis nolīgums negroza un neietekmē nevienas Līgumslēdzējas Valsts normatīvo vai administratīvo aktu noteikumus, nedz arī tās starptautiskos līgumus, konvencijas, nolīgumus vai deklarācijas attiecībā uz autortiesībām, preču zīmēm vai patentiem.

VII pants

Ievērojot citas, iepriekš noslēgtas konvencijas, ko Līgumslēdzējas Valstis varētu būt parakstījušas attiecībā uz nesaskaņu atrisināšanu, Līgumslēdzējas Valstis apņemas izmantot pārrunas vai samierināšanos, lai atrisinātu jebkuras nesaskaņas attiecībā uz šā nolīguma interpretāciju vai piemērošanu.

VIII pants

Ja Līgumslēdzējām Valstīm rodas nesaskaņas par to, vai ievestie materiāli pieder izglītības, zinātnes vai kultūras jomai, tad ieinteresētās puses var, savstarpēji vienojoties, lūgt Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas ģenerāldirektoru sniegt konsultatīvu atzinumu šajā jautājumā.

IX pants

1. Šis nolīgums, kura teksts angļu un franču valodā ir vienlīdz autentisks, ir datēts ar šīsdienas datumu, un to var parakstīt visas Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas dalībvalstis, visas Apvienoto Nāciju Organizācijas dalībvalstis un jebkura cita valsts, kuru uzaicinājusi Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas Izpildpadome.

2. Valstis, kas ir parakstījušas šo nolīgumu, to ratificē saskaņā ar valstu attiecīgo konstitucionālo procedūru.

3. Ratifikācijas dokumentus deponē Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretāram.

X pants

Valstis, kas minētas šā nolīguma IX panta 1.punktā, var pieņemt šo nolīgumu no 1950.gada 22.novembra. Šī pieņemšana stājas spēkā, kad Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretāram ir deponēts oficiāls dokuments.

XI pants

Šis nolīgums stājas spēkā dienā, kad Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretārs saņem 10 valstu ratificēšanas vai pieņemšanas dokumentus.

XII pants

1. No šā nolīguma spēkā stāšanās dienas tā dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai sešos mēnešos pēc minētās dienas tas tiktu pilnībā ievērots.

2. Valstīm, kuras savu ratificēšanas vai pieņemšanas dokumentu deponē pēc nolīguma spēkā stāšanās dienas, šie pasākumi jāveic trīs mēnešos pēc deponēšanas dienas.

3. Mēneša laikā pēc šā panta 1. un 2.punktā minēto termiņu beigām šā nolīguma Līgumslēdzējām Valstīm ir jāiesniedz ziņojums Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijai par pasākumiem, ko tās veikušas, lai nodrošinātu šā nolīguma pilnīgu ievērošanu.

4. Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācija iesniedz šo ziņojumu visām valstīm, kas ir parakstījušas šo nolīgumu, un Starptautiskai tirdzniecības organizācijai (provizoriski — tās Pagaidu komitejai).

XIII pants

Jebkura no Līgumslēdzējām Valstīm nolīguma parakstīšanas vai ratificēšanas, vai pieņemšanas dokumenta deponēšanas brīdī, vai arī jebkurā laikā pēc tam var deklarēt ar Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretāram adresētu paziņojumu, ka šis nolīgums tiks attiecināts uz visām vai dažām tās teritorijām, par kuru starptautisko attiecību norisi attiecīgā valsts ir atbildīga.

XIV pants

1. Divus gadus pēc šā nolīguma stāšanās spēkā jebkura Līgumslēdzēja Valsts var savā vai jebkuras tās teritorijas vārdā, par kuras starptautisko attiecību norisi šī valsts ir atbildīga, denonsēt šo nolīgumu ar rakstisku dokumentu, ko deponē Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretāram.
2. Denonsēšana stājas spēkā gadu pēc denonsēšanas dokumenta saņemšanas.

XV pants

Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretārs informē valstis, kas minētas IX panta 1.punktā, kā arī Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizāciju un Starptautisko tirdzniecības organizāciju (provizoriski — tās Pagaidu komiteju) par visu IX un X pantā minēto ratificēšanas un pieņemšanas dokumentu deponēšanu, kā arī par attiecīgi XIII un XIV pantā minētajiem paziņojumiem un denonsēšanu.

XVI pants

Pēc vienas trešdaļas šo nolīgumu parakstījušo valstu lūguma Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas ģenerāldirektors iekļauj šās organizācijas nākamās Ģenerālās konferences sesijas darba kārtībā jautājumu par sanāksmes sasaukšanu šā nolīguma pārskatīšanai.

XVII pants

Ar šo A, B, C, D un E pielikums, kā arī šim nolīgumam pievienotais protokols ir šā nolīguma sastāvdaļa.

XVIII pants

1. Saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu 102.pantu šo nolīgumu tā spēkā stāšanās dienā reģistrē Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretārs.
2. To apliecinot, attiecīgi pilnvarotās personas savu valdību vārdā ir parakstījušas šo nolīgumu.

Sagatavots Leiksaksesā, Ņujorkā, tūkstoš deviņi simti piecdesmitā gada divdesmit otrajā novembrī vienā eksemplārā, kas paliek deponēts Apvienoto Nāciju Organizācijas arhīvā un kura apliecinātas kopijas tiek nosūtītas visām IX panta 1.punktā minētajām valstīm, kā arī Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijai un Starptautiskajai tirdzniecības organizācijai (provizoriski — tās Pagaidu komitejai).

PIELIKUMI

A pielikums

Grāmatas, izdevumi un dokumenti

- (i) Iespiestas grāmatas.
- (ii) Avīzes un periodiskie izdevumi.
- (iii) Grāmatas un dokumenti, kas ražoti pavairošanas procesā, kas nav iespējama.
- (iv) Oficiāli valdības izdevumi, proti, oficiāli, parlamenta un administratīvi dokumenti, kas publicēti to izcelsmes valstī.
- (v) Tūrisma plakāti un tūrisma literatūra (brošūras, ceļveži, saraksti, prospekti un līdzīgi izdevumi), gan ilustrēti, gan bez ilustrācijām, tostarp tādi, ko publicējuši privāti komerciāli uzņēmumi, kuru mērķis ir veicināt tūrisma ārpus importētājvalsts.
- (vi) Izdevumi, kuru mērķis ir veicināt mācības ārpus importētājvalsts.
- (vii) Manuskripti, tostarp mašīnrakstā.
- (viii) Grāmatu un izdevumu katalogi, kas attiecas uz grāmatām un izdevumiem, kurus piedāvā izdevēji vai grāmatu tirgotāji, kas reģistrēti ārpus importētājvalsts.
- (ix) Filmu, ierakstu vai citu vizuālu un audio materiālu katalogi izglītības, zinātnes vai kultūras jomā, kas ir katalogi, kurus izdevusi vai uzdevusi izdot Apvienoto Nāciju Organizācija vai kāda no tās specializētajām aģentūrām.
- (x) Partitūras manuskriptos vai iespiestā formā, vai arī pavairotas procesā, kas nav iespējama.
- (xi) Ģeogrāfiskās, hidrogrāfiskās vai astronomiskās kartes un shēmas.
- (xii) Arhitektoniski, rūpnieciski vai inženiertehniski plāni un projekti un to reprodukcijas, kas domātas darbam zinātniskās vai izglītības iestādēs, kurām importētājvalsts kompetentās iestādes atļāvušas šādus priekšmetus ievest bez muitas nodokļiem.

A pielikumā noteiktie atbrīvojumi nav attiecināmi uz:

- (a) kancelejas precēm;
- (b) grāmatām, izdevumiem un dokumentiem (izņemot iepriekšminētos katalogus, tūrisma plakātus un tūrisma literatūru), ko izdevuši vai uzdevuši izdot privāti komerciāli uzņēmumi galvenokārt reklāmas nolūkiem;
- (c) avīzēm un periodiskajiem izdevumiem, kuros reklāmas aizņem vairāk par 70 % no laukuma;
- (d) visiem citiem priekšmetiem (izņemot iepriekšminētos katalogus), kuros reklāmas aizņem vairāk par 25 % no laukuma. Tūrisma plakātiem un tūrisma literatūrai šis procentuālais lielums attiecināms tikai uz privātiem komerciāliem reklāmas materiāliem.

B pielikums

Mākslas darbi un kolekciju priekšmeti, kam ir izglītojoša, zinātniska vai kultūras vērtība

- (i) Gleznas un zīmējumi, tostarp ar roku veidotas kopijas, bet izņemot rūpnieciski ražotus dekoratīvus priekšmetus.
- (ii) Litogrāfijas, gravīras un estampi, kuru sagatavošanai izmantotas ar roku izgredtas vai ar roku gravētas klišējas, plātnes vai citi materiāli un kuras mākslinieks ir parakstījis un numurējis.
- (iii) Plastikas darbu oriģināli — telpiski darbi, cilņi vai intaljas, izņemot masveidā ražotas reprodukcijas un komerciālus tradicionālās amatniecības izstrādājumus.
- (iv) Priekšmeti no kolekcijām un mākslas darbi, kas nosūtīti publiskām galerijām, muzejiem vai citām publiskām iestādēm, kurām importētājvalsts kompetentās iestādes atļāvušas šādus priekšmetus ievest bez muitas nodokļiem, un kas nav domāti tālākai pārdošanai.
- (v) Kolekcijas un kolekciju priekšmeti tādās zinātnes jomās kā anatomija, zooloģija, botānika, mineraloģija, paleontoloģija, arheoloģija un etnogrāfija, kas nav domāti tālākai pārdošanai.
- (vi) Senlietas, kam ir vairāk nekā 100 gadu.

C pielikums

Vizuālie vai audio materiāli, kam ir izglītojoša, zinātniska vai kultūras vērtība

- (i) Filmas, diafilmas, mikrofilmas un diapozitīvi, kam ir izglītojoša, zinātniska vai kultūras vērtība, ko ievie organizācijas (tostarp raidorganizācijas, ja to atļāvusi importētājvalsts), kurām importētājvalsts kompetentās iestādes atļāvušas šādus priekšmetus ievest bez muitas nodokļiem, tikai un vienīgi izstādīšanai izstādēs, ko veic šīs organizācijas vai arī citas, iepriekš minēto iestāžu apstiprinātas valsts vai privātas izglītības, zinātnes vai kultūras iestādes vai biedrības.
- (ii) Kinohronikas (ar skaņu celiņu vai bez tā), kurās attēloti ieviešanas laikā aktuāli notikumi, neatkarīgi no tā, vai tās ir eksponētu un attīstītu negatīvu vai eksponētu un attīstītu pozitīvu veidā, ja tās ievie organizācijas (tostarp raidorganizācijas, ja to atļāvusi importētājvalsts), kurām importētājvalsts kompetentās iestādes atļāvušas šādas filmas ievest bez muitas nodokļiem, ar noteikumu, ka kopiju izgatavošanas nolūkā brīvi ievest var divas katra priekšmeta kopijas.
- (iii) Skaņu ieraksti, kam ir izglītojoša, zinātniska vai kultūras vērtība, lietošanai tikai un vienīgi valsts vai privātas izglītības, zinātnes vai kultūras iestādēs vai biedrībās (tostarp raidorganizācijās, ja to atļāvusi importētājvalsts), kurām importētājvalsts kompetentās iestādes atļāvušas šādus priekšmetus ievest bez muitas nodokļiem.
- (iv) Apvienoto Nāciju Organizācijas vai tās specializēto aģentūru producētās filmas, diafilmas, mikrofilmas un skaņu ieraksti, kam ir izglītojoša, zinātniska vai kultūras vērtība.
- (v) Modeļi, maketi un planšetes, ko paredzēts izmantot tikai un vienīgi kā uzskates un mācību līdzekļus valsts vai privātas zinātnes, izglītības vai kultūras iestādēs, kurām importētājvalsts kompetentās iestādes atļāvušas šādus priekšmetus ievest bez muitas nodokļiem.

D pielikums

Zinātniski instrumenti vai aparāti

Zinātniski instrumenti vai aparāti, kas paredzēti tikai izglītības mērķiem vai tikai zinātniskiem pētījumiem, ar noteikumu, ka:

(a) šādi zinātniski instrumenti vai aparāti tiek sūtīti valsts vai privātām zinātnes vai izglītības iestādēm, kurām importētājvalsts kompetentās iestādes atļāvušas šādus priekšmetus ieviest bez muitas nodokļiem, un ar noteikumu, ka to lietošanu kontrolē un par to atbild šīs iestādes;

(b) importētājvalstī netiek ražoti ekvivalentas zinātniskas vērtības instrumenti vai aparāti.

E pielikums

Neredzīgajiem domāti priekšmeti

(i) Grāmatas, izdevumi un visi dokumenti, kas iespiesti reljefrakstā neredzīgajiem.

(ii) Citi priekšmeti, kas īpaši paredzēti, lai izkoptu neredzīgo spējas izglītības, zinātnes un kultūras jomā, un ko tieši ievieš iestādes vai organizācijas, kuras rūpējas par neredzīgo labklājību un kurām importētājvalsts kompetentās iestādes ir atļāvušas šādus priekšmetus ieviest bez muitas nodokļiem.

